

1. Tantárgyelem neve:	Általános természetföldrajz	Kreditértéke:	3
Tantárgyelem besorolása:	kötelező		
A Tantárgyelem elméleti vagy gyakorlati jellegének mértéke, "képzési karaktere":		elmélet (%):	50
		gyakorlat (%):	50
A tanóra típusa:		előadás gyakorlat	
óraszám, az adott félévben:	24		
Az adott ismeret átadásában alkalmazandó további módok, jellemzők:			
A számonkérés módja:		zárthelyi dolgozat, kollokvium	
A tantárgyelem tantervi helye (hányadik félév):	2		
Előtanulmányi feltételek:	-		
Tantárgyelem-leírás:			
<p>Csillagászati földrajzi ismeretek. A Világegyetem. A Tejútrendszer. A Naprendszer és Nap. A Föld, mint égitest. Alakja, mozgásai és ezek következményei. A Világegyetem fejlődéstörténete és a Naprendszer kialakulása. Csillagászati földrajzi alapok az előkészítő, kezdő és az alapozó szakasz természettudományi nevelésében és oktatásában. Készségek és képességek fejlesztése a Föld és szűkebb kozmikus környezetének megismerési folyamatában. Földgömbgyakorlatok. A térképismeret alapjai. Egyszerű térképismereti gyakorlatok. A földgömb és a térkép használata az előkészítő, a kezdő és az alapozó szakaszban. A földgömb- és térképhasználattal kapcsolatos készségek és képességek fejlesztése.</p> <p>A Föld belső felépítése és tulajdonságai. A Föld szerkezete és belsejének jellemzői. Gömbhéjak, határfelületek. A Föld belsejének fizikai jellemzői. A Föld kőzetburka – a litoszféra. Felépítése, kőzettani alapismeretek. A kőzetburok változásai. Lemeztektonikai alapismeretek. Szerkezet átalakító folyamatok, a hegységképződés. A kontinensek kialakulása és fejlődése.</p> <p>A szárazföldek felszínének kialakulása és változásai. A felszínformáló folyamatok és a felszínformák. A talaj kialakulása, összetevői, tulajdonságai. A Föld talajtakarója. A kőzetburok és a földkéreg, valamint a talaj védelme. Szennyezőforrások, prevenciók lehetőségei. Geológiai és földtani értékek. A felszínformáló folyamatok és a felszíni formák az előkészítő, a kezdő és az alapozó szakasz természettudományi nevelésében és oktatásában. Készségek és képességek fejlesztésének lehetőségei a felszínformák és a felszínformákat alakító erők vizsgálatában.</p> <p>A légkör. Kialakulása, összetétele, függőleges tagozódása. Az időjárási vagy éghajlati elemek. Az időjárás. Az éghajlat. A Föld éghajlata. Egyszerű műszeres mérések. Az időjárás elemeinek megfigyelése. A légkör környezeti állapota és az éghajlatváltozás. A globális felmelegedés, a savas esők és az ózonprobléma. A légkörrel, a légköri jelenségekkel összefüggő ismeretek az előkészítő, a kezdő és az alapozó szakasz természettudományi nevelésében és oktatásában. Készségek és képességek fejlesztése a légköri jelenségek és az időjárási elemek megismerése és hatásai vizsgálatának folyamatában.</p> <p>A vízburok. A víz körforgása. A Világtenger. A tengervíz mozgásai. A szárazföld vizei. A felszín alatti és a felszíni vizek. Természetes vizeink környezeti állapota. A hidroszféra környezetvédelme. Hidrológiai ismeretek az előkészítő, a kezdő és az alapozó szakasz természettudományi nevelésének és oktatásának folyamatában. Készség és képességfejlesztés a természetes vizek tulajdonságainak vizsgálatában.</p> <p>A Föld, mint egységes rendszer. A környezeti alapprobléma. A környezetre káros folyamatok. Megoldási lehetőségek. A fenntartható fejlődés, a fenntarthatóság pedagógiája.</p>			
KÖTELEZŐ IRODALOM			

1. Endrédi Lajos (2002): Földrajzi ismeretek. Nemzeti Tankönyvkiadó, Budapest.
2. Jakucs László (1995): A Föld belső erői. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.
3. Jakucs László (1995): A Föld külső erői. Mozaik Oktatási Stúdió, Szeged.
4. Kerényi Attila (2003): Környezettan. Természet és társadalom globális szempontból. Mezőgazda Kiadó, Budapest.

AJÁNLOTT IRODALOM

TUDÁS

Rendelkeznek olyan korszerű, elméletileg megalapozott általános természeti földrajzi ismeretekkel, amelyek birtokában alkalmasak a 6-12 éves tanulók természettudományi és környezeti nevelésére. Ismerik a fenntartható fejlődés fogalmát, legfontosabb jellemzőit, környezeti nevelőmunkájukban alkalmazzák a fenntarthatóság alapismereteit. Ismerik a pedoszféra, az atmoszféra és a hidroszféra környezeti problémáinak okait, a megoldási lehetőségeket. Felkészültek a közoktatás környezet- és természetvédelmi stratégiájának és feladatainak megvalósítására. Ismerik a környezeti és a természettudományi nevelés képességfejlesztési lehetőségeit, feladatait és eredménnyel alkalmazzák módszereit.

KÉPESSÉG

Alkalmasak a természetismeret műveltségi terület természetföldrajzi ismeretei tanulásához szükséges készségek és képességek eredményes fejlesztésére. Természetföldrajzi ismereteiket alkalmazva felismerik szűkebb és tágabb környezetük környezeti állapotát, problémáit és felkészültségüknek megfelelően képesek a kialakult környezeti konfliktushelyzetek megoldására és a környezettudatos magatartásra nevelésre.

ATTITÚD

Környezettudatos magatartásúak és rendelkeznek a környezet és természet állapota iránti érzékenységgel.

AUTONÓMIA-FELELŐSSÉG

Rendelkeznek a fenntartható fejlődés igényelte felelősségérzettel.

A tantárgyelem felelőse

Név:	Dr. Szurdoki Erzsébet Piroska	Beosztás:	adjunktus
Tudományos fokozat:	PhD		

